

KOPPLA GREPPET OM DINA PENSIONSPENNGAR

EFTER ATT PATRICK SIEGBAHN HADE PLUGGAT TEKNISK FYSIK PÅ KTH ARBETADE HAN PÅ EN HEDGEFOND I SJU ÅR. SNABBT INSÅG HAN ATT VAD FINANSBRANSCHEN SÄLJER OCH DET EXPERTERNA SPARAR I ÄR HELT OLIKA SAKER. NÄR HAN BYTTE ARBETSGIVARE TILL FINANSINSPEKTIONEN, FÖR ATT HJÄLPA KONSUMENTERNA TILL SUNDARE SPARANDE, INSÅG HAN ATT MYNDIGHETEN HADE IDENTIFIERAT MÅNGA PROBLEM I BRANSCHEN SOM BOTTNAR I ATT FINANSRÅDGIVNING OFTAST HANDLAR OM REN FÖRSÄLJNING. DÄRFÖR BILDADE HAN ETT EGET BOLAG SOM DELS GER GRATIS, OBEROENDE OCH ALLMÄNNA RÅD DELS HJÄLPER ARBETSGIVARE ATT VÄGLEDA SINA ANSTÄLLDA FÖR ATT FÅ UT MER VÄRDE FRÅN SINA TJÄNSTEPENSIONER. TEXT: HEDDA LAPIDUS | FOTO: GUSTAV KAISER

– **BRANSCHEN VILL TJÄNA PENGAR**, och tar därför fram komplicerade och dyra tjänster som de marknadsför aggressivt vid telefonförsäljning eller personliga möten. De enda som förespråkar de här produkterna är de som säljer dem. Vi menar att det bästa är att inte spara en slant hos storbankerna. Ett allmänt råd är istället att pensionsspara i globala aktiefonder med låg avgift hos en nätbank eller för kortsiktigt sparande att välja sparkonto hos en liten nischbank, säger Patrick.

Vilket är det vanligaste felet sparare gör?

– Att betala för höga avgifter, för att man har följt råden från en säljare. Din personliga bankman är en säljare som bara kommer hänvisa till bankens egna fonder som sällan är det bästa valet för kunden. Det finns i allmänhet två typer av fonder: passiva indexfonder, som bara försöker prestera som marknaden och aktiva fonder som hävdar att de kan prestera bättre än marknaden. Aktivt förvaltade fonder tar ut högre avgifter men forskning visar att väldigt få lyckas prestera. Välj istället passivt förvaltade aktiefonder utan högavlönade analytiker bakom.

Hur jämför jag avgifter?

– Branschen är bra på att göra det luddigt men det finns en skyldighet att redovisa avgifterna. 0,2 % är en låg avgift att sträva efter.

Vad är det lättaste att åtgärda?

– Sparandet består av två delar, privat och pension. Premiensionen (delen längst ned till höger i pensionspyramiden) är där de värsta bluffarna finns. De pengarna kan du välja själv hur de ska placeras, och det kryllar av telefonförsäljare som vill locka över dig. Ett färskt exempel är bolaget Allra som granskats hårt av oss och media och nu blivit polisanmälda. Det bästa är istället att sitta kvar i statliga AP7 Såfa. Så öppna det orangea kuvertet eller logga in på pensionsmyndigheten.se och kontrollera att du har rätt fond.

Hur mycket kan man tjäna i snitt på att vara lite smart med pensionspengarna?

– Finansinspektionen gjorde en granskning för ett år sedan, och i snitt betalar vi 1 600 kronor per person och år i onödiga avgifter.

Något annat jag borde tänka på?

– Förutom att kolla upp avgifterna ska du också tänka på att bara för att en fond har gått bra tidigare betyder det inte att den

”Spara inte dina pengar hos storbanken. Få en överblick på ditt pensionssparande och gör en pensionsprognos på minpension.se. Googla på dina fonders namn, ta reda på deras avgift. Är de för höga, så byt.”

gör det i framtiden. Förvaltning av pengar handlar mycket om tur och det enda du vet med säkerhet är att avgiften ska betalas. Branschen startar hela tiden nya fonder, sen stänger de ned dem som går dåligt så att konsumenten bara ser de fina resultaten. Och eventuella stjärnor eller betyg bör du ta med en rejäl nypa salt. Morningstar, företaget som betygsätter fonder, har själva gjort en utredning som visar att det är viktigare att titta på avgifterna än betygen när man väljer fond att spara i. Kolla att fonden åtminstone presterar i linje med sitt jämförelseindex. Bara 4 av 25 aktivt förvaltade fonder lyckas slå det enligt Finansinspektionens senaste rapport. Det är det tyngsta skälet till att inte välja aktiva fonder, du betalar dyrt men får sällan ut nåt av det.

När i livet ska man lägga in en extra växel för sin pension?

– Inte för tidigt. Pensionen från arbetsgivare kan räcka men branschen vill på grund av sitt egenintresse att få dig att spara mycket och tidigt. Om dina arbetsgivare betalat in tjänstepension till dig skulle jag säga att du inte behöver oroa dig för tidigt. En fråga som folk ofta missar att ställa under anställningsintervjuer är: "får jag någon tjänstepension?" och "vilka avgifter påverkar den?". Om man varit mycket tjänstledig, jobbat utan tjänstepension eller jobbat mycket deltid kan det däremot vara hög tid att spara till pensionen själv också.

Ett sista råd?

– Spara inte dina pengar hos storbanken. Få en överblick på ditt pensionssparande och gör en pensionsprognos på minpension.se, ett initiativ av Pensionsmyndigheten. Googla på dina fonders namn, ta reda på deras avgift. Är de för höga, så byt. Inom pensionssparandet blir det inte ens någon skatteeffekt av bytet. Har du vanligt privat sparande i en gammal depå behöver du skatta av vinsterna, men var inte rädd för det. Ju längre du väntar desto mer urholkas pengarna av avgifter. ♣

SMÅSPARARGUIDEN I KORTHET

Småspararguiden drivs av Andreas, Ida och Patrick som vill råda bot på svenskarnas pensionsångest genom att prata om sparande och pensioner på ett begripligt sätt. Via gratistjänster på hemsidan får läsarna hjälp med hur man skall spara och vilka fonder som är vettiga. Intäkterna kommer från arbetsgivare som prenumererar på en digital tjänst som ser till att medarbetarna förvaltar sina tjänstepensioner på bästa sätt.